

akademický rok 2017/2018

Diplomová práce – posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta, vč. titulů: Mgr. David Bartoš

Název práce: *Průvodce*

Slovní hodnocení:

David Bartoš absolvoval magisterské studium na katedře výtvarné výchovy PdF UP v Olomouci, na FaVU VUT v Brně studuje od roku 2015. Má za sebou pedagogickou praxi, řadu úspěšných autorských a také kurátorských projektů. Založil a organizuje Galerii Cyril v kostelní věži v Prostějově. K obecnějším charakteristikám jeho přístupu k umění patří důraz na osobní angažovanost, usiluje o sdělnost umění širokým vrstvám veřejnosti. I když je škála metod a přístupů v Davidově portfoliu široká, dominantní jsou pro mě jeho akce. V některých lze najít styčné momenty s předloženou diplomovou prací *Průvodce*. Podobně jako některé starší práce je koncipována formou průvodcovského výkladu. Poprvé se ale jedná o průvod osobním životem Davida Bartoše, jenž je tradičně propleten s životy blízkých, přátel a především rodiny. Odvíjí se od skutečnosti, že ačkoli je to rodina, která nám v dětství vštěpuje základní pravidlo, že lhát se nemá, a že pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí, je to také rodina, v rámci níž dochází k pokřivení pravdy – za určitých okolností, z určité perspektivy.

Jako příklad rozporuplnosti chování, související s tím, co označujeme láskou k bližnímu, uvádí Slavoj Žižek skutečnost, „že když byla 11. září unesena letadla společnosti United Airlines, základním poselstvím telefonních hovorů příbuzným od pasažérů, kteří věděli, že zemřou, bylo: „Miluju tě.““ Nabádá nás představit si ženu, „která volá v posledních sekundách svého života manželovi, aby mu řekla: „Jen jsem ti chtěla říct, že naše manželství byla katastrofa a že už se na tebe nemůžu ani podívat.““ (Slavoj Žižek, *Násilí*, Rybka Publishers, Praha 2013, str. 50–51.)

Podobně absurdní jako tato představa je scénář Davidovy akce, zosnovaný na půdoryse skutečného života, který dosud prožil v okruhu blízkých. Vyzdvihl podle něj problematické nebo zásadní momenty a připustil jejich dezinterpretaci. Svou rodinu, podobně jako už v dřívějších pracích, do akce přímo zapojil. Pozval je nejprve na setkání, v průběhu kterého s nimi připravený scénář za přítomnosti figury přednášejícího pročetl

a prodiskutoval. Blízcí se měli možnost jednak vyjádřit k informacím, jednak k jejich prezentaci. Zároveň mohli odmítnout účast na výsledné akci, která proběhne u obhajob práce. V takovém případě jsou nahrazeni figurantem, který má jednat na základě instrukcí. Zúčastnění rodinní příslušníci budou lehce manipulovaní do vystupování, vycházejícího ze scénáře a jeho prvního čtení. Výsledná akce není dokonale nazkoušená. Měly by zde vyzníť mj. i rozpory mezi pravdivým a inscenovaným, manipulovaným jednáním. Přestože mám nyní práci posoudit jen na základě dokumentace příprav, vyznívá pro mě velmi přesvědčivě, resp. jsem na ni upřímně zvědavá. Kromě velmi silných momentů v diskuzi na téma porozumění umění, ke kterým došlo při přípravě, na mě zapůsobily osobnosti matky, sestry a babičky, jejich neverbální gesta, vyjadřující mj. i odhodlanost stát při Davidovi. Samotná skutečnost, že otec v průběhu rozezleně odešel, podobně jako ve vyprávěném příběhu, potvrzuje tenkou hranici mezi realitou a fikcí, která je tolik příznačná pro dnešní svět. Nabízí se konotace s tzv. reality show nebo wrestlingem. Souvislost lze hledat i v obsazování laických herců generací filmařů 60. let. V tomto ohledu vyvstává důležitá otázka zneužitelnosti rodinných příslušníků, morálnosti jejich začlenění do díla.

Z dokumentace příprav *Průvodce* vyplývá, že David nestojí v pozadí jako ten, kdo to celé zosnoval, a má nadhled. Naopak je jedním z dotčených účastníků, dovoluje zpochybnění, čelí otázkám a výtkám. Otevřel pole pro diskuzi nutnou k pochopení a uskutečnění jeho záměru. Jeho projekt má jak osobní, tak i univerzální rozměr a věřím, že se výslednou realizací naplní.

Otázky k rozpravě:

Udělal bys teď (po akci) něco jinak?

Závěrečné hodnocení: Práci doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace: A

Posudek vypracoval(a): MgA. Barbora Klímová, Art.D

Datum: 1. 5. 2018

Podpis: